

מסורת הש"ס

(א) נַעֲמָשׁ לָקֵחַן עֵץ: עץ על הגליון, (ב) כִּירוֹתַי יֵאָדְּ: אס סיכוי, (ד) עַץ טוֹב, (ה) עץ גריר רש"י,

הגהות הב"ח

(א) גִּבְרִיָּא דְּפִשְׁטֵיטָא לֹהוּ לרבא ואביי ובי' דנשי מוניה ר' זולא מרי אסי: (ב) תוֹס' ד"ה גרייה ובי' ומה שגוררת קצירה לטוהרה עמיה: (א) בא"ד אכל דטוהרה שעמה תשיבא:

גליון הש"ס

גב' אמר רבא תביא קרבן על ראשון, ע"י מנחות דף פ ע"ב ומתוספות ד"ה פ טולה חליץ: שם מביאא דפשיטא ליה לאביי ורבא, ע"י שטות' ד' י' ע"א חזק' ד"ה אי נשיא: שם אבל חלב ורוב ע"י לקמן דף פט ע"ב חזק' ד"ה אטורין:

מוסף רש"י

מהו דתימא אמר ר' יהושע בין לקולא. גנון אכל שני תלמי וימים כשי תמחויין לא מלטרפין, בין לחומרא. דלם אכל שני וימים כשי תמחויין כהעלם אחד מימי שמים קמ"ל. ממין אחד מימי אפילו כשי תמחויין ולא פליג ר' יושע, ללחומרא קאמר (כדירות יב),

רבינו חננאל

קצירה (הראשונה) גוררת (וראשונה) קצירה, וכיון שביבא חטאת על קצירה של שגגת שבת נתכפר לו קצירה שהיא בודוין שבת, וכן כיון שנחמשה הטהויה הראשונה שהיא מכלל הקצירה, שבשתיין חטאת אחת הוא חייב, גורה נמי הטהויה הראשונה את הטהויה השנייה ונתכפר כשלה. אבל אם נודע לו בקצירה שהיא בודוין שבת ושגגת מלאכות שהיא חייב בקצירה חטאת אחת ובטהויה חטאת אחת, (מביא) (והביא) בקצירה זו שנודע לו בה, קצירה זו גוררת הקצירה הראשונה שתייהן קצירה ומעין מלאכה אחת הן, והטהויה הראשונה נגדרת בכלל הקצירה הראשונה, שהקצירה הראשונה אינו הטהויה הראשונה אינו חייב בהן אלא אחת, וכיון שנחמפר מקצתה נתכפר כולה. נמצא שנתכפר בקצירה וטהויה שהיא בשגגת שבת ודוון מלאכות בקרבן שהביא על הקצירה שהיא בודוין שבת ושגגת מלאכות, והטהויה שבימה עומדת במקומה, לכתחורה לו מביא עליה חטאת, (אמר) אביי [אמר] גם הטהויה הראשונה גוררת הטהויה השנייה, שהטהויה אחת היא, ומקשינן ונמי את ליה לרב גרייה, והא אתמר אבל שני זיתי חלב כהעלם אחת ונודע לו על אחת, (ונודע לו על אחת וזוהי) ואכל (שני זיתי) כזית אחד כהעלמו של שני, אמר (רבא) (רבח) הביא קרבן על הראשון, ראשון ושני מתכפרין שהרי הם כהעלם אחת, שלישי אינו מתכפר שהרי לא היה כהעלמו של ראשון, ואע"פ

קצירה גוררת קצירה. שניה ככפרתה וטהינה גוררת את הטהינה השניה ומתכפרו כולן דקיימא לן אכל שני זיתי חלב כהעלם אחד אינו חייב אלא אחת וזה שעשה שמי קצירות כהעלם אחד שלא נודע לו צין קצירה לקצירה שחטא ואע"פ שהעלמה של שניה חלוק

קצת משל ראשונה סוף סוף העלם

אחד הוא דלא נודע לו חטאו

צינתיים וידיעות [חטא] הוא דמחלקות

הלכן חטאת זו שצאה על הקצירה

וטהינה ראשונה אטרווייהו קיימא

ומתכפרו עם הקצירה כל קצירות

שעליו שנעשו כהעלם אחד ועם

הטהינה נתכפרו כל הטהינות שעליו

כשעשאן כהעלם אחד: אכל נודע לו

על הקצירה. אחרונה שזדוון שבת ושגגת מלאכות והפריש עליה קרבן

הואיל וצקרבן זה לא שייכא טמינה

שעמה דהא אכל חדא מיחייב אי

הוה מתדעי ליה טרווייהו: קצירה

גוררת קצירה. ראשונה: וטהינה

שעמה. של ראשונה: וטהינה.

אחרונה שכנגדה של ראשונה: כמקומה

עומדת. וכי מתדע ליה מיחייב

עלה: **קצירה גוררת קצירה.** כמשפט

דשני זיתי חלב כהעלם אחד הן

וטהינה שעם קצירה ראשונה היינו

משום גרייה דאף על גב דעיקר

קרבן לאו משום קצירה כדהא אמא

הואיל ואיכפר ליה כהדי קצירה

כתיימא גרייה לטהינה שעמה

כדה שרי שמיין היו תלויות

צקרבן אחד ואין כפרה לזו בלא זו:

וטהינה שכנגדה עומדת כמקומה.

דגרייה לגרייה לא אמרין לאיכפרי

טמינה אחרונה עם טמינה ראשונה

משום שני זיתי חלב כהעלם אחד

דהא קמייתא גופה כגרייה היא

דמיכפרה: שם טמינה אחת היא.

ואע"ג דקמייתא גופא כגרייה אמיא

אמרין גרייה לגרייה: ו**מי איים** ליה

לרבא גרייה. אטמינה שעמה קפרין

דמגררה עם הקצירה ואע"ג דקרבן

לאו אהדיא קצירה איפריש דליק

כולהו לאו גרייה איכא דקצירה וקצירה

כהעלם אחד לאו גרייה היא דכל שם

עצירה הנכפל כמה פעמים כהעלם

ושני מספריין. שהרי כהעלמו היה:

שלישי אין מסכפר. ולא אמרין

הואיל והשני מתכפר עם הראשון

כהעלמו לגרייה לשלישי עמו

ככפרתו ואע"ג דלא שיך כהדי

ראשון: הציא קרבן כו'. שכשהפרישו הזכיר זו שם אותו זית:

כהעלם של זה היו: אציז אמר כו'. דלית ליה גרייה: כפר דשמייע. רבא מנאציז דאמר אפילו הציא קרבן על אחד מהם

נתכפרו כולם דלית ליה גרייה הדך ציה איזו ואמר להאיא דלעיל דמיכפרה טמינה שעמה כגרייה: אי הציז. דכאציז כציזא

ליה דאמר גרייה: **טמינה.** שעמה דאיכפרה כגרייה תגרור נמי לטהינה שכנגדה משום שני זיתי חלב כהעלם אחד: גרייה

דגרייה. כי הך דטמינה קמייתא לא איכפרה אלא כגרייה דלא עליה ולא על קצירה שעמה צא הקרבן אלא דאגריי כהדי

קצירה הלכן לא הדרה גרייה לצתייתא משום שם טמינה: **מילאא דפשיטא לכו.** דזדוון שבת ושגגת מלאכות וזדוון מלאכות

ושגגת שבת אין חלוקין לחטאות כדקאמרי דזה מתכפר צקרבנו של זה ולא אמרינן כשיי העלמות נינהו ויחייב חד אדוון שבת

ושגגת מלאכות וחד ושגגת שבת וזדוון מלאכות ואע"ג דחד גופה דעצירה היא מספקא ליה כו': קצר וטחן. קצר או טחן: **חור וקצר**

כו'. ולא נודע לו צינתיים על חטאו: מהו **שיטטרפו.** קצירה וקצירה לכשיעור ויחמייב מי היו העלם אחד ומנטרפי או דילמא כשיי

העלמות נינהו ולא מנטרפינן: **חלוקין לחטאות.** אי היו כשיעור לכל חד אין אחד מהן מתכפר צקרבן הצא על חזרו הלכן לא

מנטרפי: הכי גרסינן וכל היכא דחלוקין לחטאות לא מנטרפי והא סנן כו': חלב וחלב. שני זימים והפסיק צינתיים יותר מחדל חכילת

פרס דהוו להו שמי אכילות: **שאם אכל חצי זית וחזר ואכל חצי זית.** כזאתו העלם וכגון שלא שהה מתחילתו של ראשון עד סוף גמר

אכילת אחרון יותר מאכילת פרס ממין אחד מנטרפינן: **לציכא למימר.** הא חדא אכילה היא דבשתי אכילות ליכא למאן דאמר

חייב: טעונו. שם חכם: **שני סמחויין.** שני מיני כששיל אחד זלי ואחד שלוק: **ורבי יהושע היא.** ככריתות דאמר תמחויין מלוקין

לאוכל שני זימים כהעלם אחד כשיי תמחויין למיזב שמי חטאות ואיטריכא ללשמעינן דלענין חצי שיעור מנטרפי דמהו דמיא

צין לקולא כי הכא צין לחומרא כגון שיעור שלם אמר רבי יהושע דחלוקין הן וגבי שני חלאי שיעור פטור והיינו קולא וגבי

שני זימים שלימים חייב שמים והיינו חומרא: **ארישא מסני.** להא דריש לקיש: **אסיפא מסנינן לה.** ולא איתמר הכי:

כלל גדול פרק שביעי שבת

עא.

גְרִירָה דגרייה אֵית צִיָּה.^א ומה שגוררת קצירה וטהינה (א) שעמה

לא חשיב גרייה דגרייה כדפי' צקונט' דמה שגוררת

קצירה לקצירה לא חשיב גרייה כיון דהוי כהעלם אחד אצל טמינה (א)

שכנגדה חשיבא גרייה משום דקצירה של זדון שבת אינה גוררת

טמינה של שגגת שבת אלא על ידי

הקצירה שעמה היא נגדרת (א) שעיקר

קרבן אינה כשצילה ולר"י נראה

דקצירה חשיבא גרייה מדקאמר

קצירה גוררת קצירה אצל היא

דטמינה לא חשיבא גרייה דגרייה^ב

שאינו יכול לכפר על הקצירה אלא"כ

מתכפר הטהינה עמה ואע"ג דשני

זיתי חלב כהעלם אחד לא חשיבא

גרייה מ"מ קצירה וקצירה שאני

שהאחת כשגגת שבת והאחת זדוון

שבת ועעמא דמאן דאמר כסמוך

דקצירה וקצירה אין מנטרפיין היינו

משום דלית ליה גרייה וקשה

לרשב"א לפי זה הוה מצי למאן

פלוגתייהו דאציז ורבא אפילו כשלשה

קצירות כגון שקצר כשגגת שבת

וזדון מלאכות וחזר וקצר זדוון שבת

ושגגת מלאכות ונודע לו הראשונה

וחזר וקצר כשגגת שבת וזדון מלאכות

דלרבא הציא קרבן על הראשון שני

נתכפר שלישי לא נתכפר ולאציז גם

שלישי נתכפר: **במיין אחד חייב**

פשיטא. הוה מצי לשנויי הא מני רבן

גמליאל היא' כדאמרין כסמוך:

אנן אסיפא מתניין לה.^א אפילו

^אארישא הוה מצי לשנויי כגון

שאכלו כשיי תמחויין ולאפוקי מרבי

יהושע דאמר תמחויין מחלקין אפילו

לקולא אלא דנימא ליה לאוקמי כו'

יהושע: משני מינין פשיטא.

אף על גב דלענין מלקות מנטרפיין

כדאמרין כפרק כמרא דמס' ע"י

(דף סו.) וצמס' מעילה (דף פ:) לענין

קרבן פשיטא ליה דאין מנטרפיין:

מכלל

צריכא למימר ואמר ריש לקיש משום בר תוסני הכא במאי עסקינן וכגון שאכלו

כשיי תמחויין ורבי יהושע היא ^אדאמר תמחויין מחלקין מהו דתימא אמר רבי

יהושע בין לקולא בין לחומרא קא משמע לן דלקולא לא אמר לחומרא קאמר

והא הכא דחלוקין לחטאות וקא מצטרפי אמר ליה מר ארישא מתני לה וקשיא

ליה אנן אסיפא מתנינן לה ולא קשיא לן משני מינין פטור צריכא למימר ואמר

ריש לקיש משום בר תוסני לעולם במין אחד ואמאי קרי ליה שני מינין שאכלו

כשיי תמחויין ור' יהושע היא דאמר תמחויין מחלקין והא קא משמע לן

דאמר רבי יהושע בין לקולא בין לחומרא מדסיפא מין אחד ושני תמחויין

מכלל

עין מושפט נר מצוה

יג א מיי פין מה'ל שגגות הלכה י:

יד ב מיי פין מהלכות שגגות הלכה יא:

טו ג מיי פין מהלכות שגגות הלכה י:

טז ד מיי פין מהלכות שגגות הלכה א סג

עשין ריג:

יז ה מיי שם הלכה ד:

יח ו שם הלכה ז ופ"ד

מהלכות מאכלות

אסורות הלכה טז סג שם:

יט י מיי פין מהלכות שגגות הלכה א:

מוסף תוספות

א. תימא דהא אית ליה נמי גרייה דגרייה דהא קאמר קצירה גוררת קצירה וטהינה שעמה [וי"ל]. חזק' דהל"ש. ב. דקצירה וטהינה של שגגת שבת חשיבא אמר רבא דהא חזק' דהל"ש. ג. [ג.] כגון שהיה לו ידיעה ביניהם. ד. חזק' דהל"ש. ה. הוה מתניי חזק' דהל"ש.

רב נסים גאון

הכא כגון שאכלו כשיי תמחויין מחלקין. אצל קול [אמרן] ר' יהושע בבסבת ככריות כפרק אמור לו אכלת חלב (דף טו) אמר ר' יהושע שמעתי באוכל מזבח אחד בחמשה תמחויין כהעלם אחד והוא חייב על כל אחד ואחד. ובגמרא גרסי דהכי דמי ה' תמחויין, אמר שמואל כאותה ששנינו חמשה דברים בעולה מצטרפיין הבשר והחלב הייין והסלת והשמן, חזקה אמר כגון שאכל מה' אברים. ר"ל אמר אפילו תימא באבר אחד משתכח לה בכתף, ר' יצחק אמר כגון שאכל בה' מיני קדריה, ר' יוחנן אמר כגון שאכלה בה' טעמים. ורבן גמליאל הוא דאמר אין ידיעה לחצי שיעור. כפרק הבונה וקמן [קח] הכותב ב' אותיות בב' העלמין אחת בשחרית ואחת בה' הערבית, רבן גמליאל מחייב וחסמים פטורים. ובגמרא גרסי במאי קא מפילגי רבן גמליאל סבר אין ידיעה לחצי שיעור.

רבינו חננאל (המשך)

הרבה אינו חייב אלא אחת, וזה חייב בין כל מלאכה ומלאכה חטאת, לא מצטרפי, דהא שגגת שבת וזדון מלאכות פטור הוא דהא אינו חייב אלא אחת ככולן, ואקשינן איני, והא גנון ככריות פרק ג' אכל חלב וחלב כהעלם אחת חייב חייב אלא אחת, אכל חלב ודם (מתור) [ונותר] חלב. והיונין בה' מין אחד צריכא למימר, ואמר ר"ל משום בר תיטניי הכא במאי עסקינן כגון שאכלו בב' תמחויין, ור' יהושע היא דאמר תמחויין מחלקין. כלומר אם אכל חלב וחלב בב' תמחויין חייב ב' חלב ולא תימא דר' יהושע סבר (דאפי') [דאכל] חלב בשני חצאי זימים כהעלם אחד בב' תמחויין, תמחויין מחלקין ופטור, אלא לחומרא אמרינן לקולא לא אמרינן. והוא כגון דאכל כזית בב' תמחויין לפטורי לא, והנה אכל ב' זיתי חלב תמחויי פטור, כהעלם אחד חייב אחת

כשגגת שבת וזדון מלאכות, בב' תמחויין חייב שתיים כדוון שבת ושגגת מלאכות. ר' יהושע מאי היא, דהנן בכריתות כפרק ג' א"ר יהושע שמעתי שהאכל מזבח אחד בה' תמחויין כהעלם אחת חייב על כל אחת משום מעילה. ואמרינן הים היין דמי בה' תמחויין. ואמר שמואל (טעמא) [נאחתי ששנינו חמשה דברים בעולה מצטרפיין, הבשר והחלב הייין והסלת והשמן], וחזקה אמר בחמשה אברים, וריש לקיש אמר אפילו באבר אחד בכתף, ור' יוחנן אמר בחמשה מיני קדריה, ור' יצחק נפתח [אמרן] בה' טעמים. והרי הוא כיון שהוא שני חצאי זית בב' תמחויין כמי שאינו שם חזיב חטאת היא, וקנתי מצטרפיין וזימי חטאת, גם זה אע"פ שחלוקין הן לחטאות הן מצטרפות. ושענין מי כפרת הא דריש לקיש משום בר תוטיני ארישא הוא דקנתי שאם אכל כחצי זית וחזר ואכל כחצי זית ממין אחר חייב, במלתא דחלוקין לחטאות מוקמי ליה ב' יהושע וכגון שאכלו בב' תמחויין, לא אסיפא היא, דקנתי סיפא אם אכל כחצי זית וחזר ואכל כחצי זית אחר משני מינין פטור, עלה אמרי צריכא למימר, ואמר ר"ל משום [רבן] תוטיני לעולם מסין אחד, ואמאי תני בב' מינין, כגון שאכלן בב' תמחויין ור' יהושע היא [דאמרן] תמחויין מחלקין בין לקולא ובין לחומרא, ונמצא גם זה דברים שאין חלוקין לחטאות. ואקשינן אי הכי מדסיפא ב' חצאי מין אחד בב' תמחויין וקנתי פטור,

עין משפט
נר מצוה

ב א מ מיו"ט פ"ו מהלכות שגגות הלכה ט:
בא ב שם הלכה י:

בב ג מיו"ט פ"ה מהלכות שגגות הלכה א ופ"ו הלכה א והלכה ט ממג עשין ריג:

מוסף רש"י

אין ידיעה לחצי שיעור.
הכל חצי שיעור ודוע, לא היא ידיעה לחלק, לא חס חזר ואכל חצי שיעור מטעמן (כדירות יב).

מוסף תוספות

א. וק"ל באוקימתא.
טעמיה. ב. אמאי. יטעמיה. ג. וי"ל. יטעמיה. ד. והיינו ר' טרפון דאמר מה לזה מביא שתי אשמות. נטעין. דר' טרפון לא בעי ידיעה ר"ע דקאמר שאינו מביא אלא אשם תלוי. יטעמיה. ו. אמר לו ר"ע נראין דברין במעילה מיטעטא, הרי שבא לידו ספק מעילה במאה מנה לא יפה לו שיביא אשם שבתי סלעים ולא יביא ספק מעילה במאה מנה. ח' ה"ן. ו. מוכח דר' עקיבא מודה דאפשר לעשות כר' טרפון ומה שאמר שמביא אשם תלוי אינו אלא לעצה טובה. יטעמיה. ח. נמי. ח' ה"ן. ט. אלא מ"ד אשם ודאי בעי ידיעה בתחילה היינו ר' יוסי דאמר התם ר' יוסי אומר דאין שנים מביאין אשם א' מה"ט משום דבעי ידיעה בתחלה כדבעי בחטאת. נטעין. דהני דר"ע משום עצה טובה אתי לה, ר"י מדינא קאמר דסבר דבעינן ידיעה בתחלה אפי' באשם. ח' ה"ן. [נ]י' מחזיקי רש"ל מהנשיא ומ' נטעמיה. י. לכאורה דמודה בהא אלא. מוס' ה"לש. יא. [א]יכ' במאי קא מפיילי ר' עקיבא ור' טרפון תרתייחד מודו במעילה מעוטה שיביא מעילתו ויהנה, ובמעילה מרובה טוב לו שיביא שתי אשמות משיביא אחד ומעילתו עמו ויהנה. מוס' ה"לש. יב. מה לזה מביא ב' אשמות. מוס' ה"לש. יג. בין מעילה מרובה בין מעילה מועטת [וצריך]. מוס' ה"לש. יד. שצריך להוציא ממון של איסור מתחת אף מספק. מוס' ה"לש.

רבינו הגנאל

רישא משום שהוא מין אחד בתמחוי אחד לפיכך חייב. אמאי איצטרך לתמאי להא פשיטא. ומשני רבינא כגון שהיו ב' יוחי חלב בתמחוי אחד, וכגון שאכל חצי זית אחד מהן ונודע לו והדר ושכח ואכל חצי זית האחר. ומתניתין רבן גמליאל היא דאין ידיעה לחצי שיעור, דהנן הכותב ב' אותיות בב'. העלמות, אחת בשחיתות ואחת בין הערבים, רבן גמליאל מחייב וחכמים פוטריין. ובאמרין במאי פליגי, רבן

מבבב דרישא מין אחד ותמחוי אחד בו'. אעפ"ל בלא צעי למישרך מכלל דסיפא משני מינין ושני תמחויין צריכא למימר א שלא חש להאריך כיון דלא קאי הכי: **באבן** דאמר אשם ודאי אא בעי ידיעה בתחלה. פ"י צקונטרס[[] ורבי טרפון צפרק דס שמיטה צכריתות (דף כג:)[[] וליתא דהא תנן הסם[[] דקוקא צמעילה מרובה קאמר ר"ע שמציא שמי אשמות[[] משום דטוב לו שיביא שמי אשמות משיביא אסם אחד ויתנה שאס לא יודע לו תהא מעילתו נדבה אבל צמעילה מועטת מודה ר"ע שמציא אסם אחד ויתנה ונוח לו שיתן מעילה מועטת על הספק משיביא שמי אשמות וקאמרין[[] בגמ' מדברי שמיים נלמד וא' אשם ודאי לא צעי ידיעה צתמלה[[] ואס תאמר רבי טרפון דקאמר מה לזה מציא שמי אשמות משמע[[] דעצה טובה קמ"ל אדרבה כיון דצמעילה מרובה פליגי אס כן טוב לו שיביא שמי אשמות כדאמר ר' עקיבא משיביא אשם אחד ומעילתו ויתנה כדפרישית[[] יס לומר דר' טרפון לאו עצה טובה קאמר[[] אלא לעולם אינו יוצא מידי עצה צשמי אשמות ויתנה[[] ואס תאמר אשם ומעילתו ויתנה[[] ואס תאמר ולרבי עקיבא אמאי מציא שמי אשמות צמרובה וצמעוטה אשם ומעילה יציא לעולם אשם אחד ויתנה וכשיודע אז יציא מעילתו ויס לומר משום דאמר[[] המציא אשמו עד שלא הציא מעילתו לא יאל: צעל

מחלוקת דאי סלקא דעתך קודם הרפרשה פליגי אבל לאחר הפרשה מודה ליה ריש לקיש לר' יוחנן דחייב שתיים אדמוקים ליה קרא לאחר כפרה לוקמיה לאחר הפרשה ואי אחר הפרשה פליגי אבל קודם הפרשה מודה ליה רבי יוחנן לריש לקיש דאינו חייב אלא אחת אדמוקי ליה קרא בכזית ומחצה לוקמיה קודם הפרשה ודילמא ספוקי מספקא ליה ^(א) ואם תימצי לומר קאמר אם תימצי לומר קודם הפרשה פליגי בה רבי יוחנן היכי מוקי ליה לקרא בכזית ומחצה ואם תימצי לומר לאחר הפרשה פליגי ריש לקיש היכי מוקי ליה לקרא בלאחר כפרה: אמר עולא למאן דאמר אשם ודאי לא בעיא ידיעה בתחילה בעל

לכו ואס"ל קאמר אס סתמא לומר קודם הפרשה פליגי רבי יוחנן היכי מוקי ליה לקרא בזכזית ומחצה אס"ל אחר הפרשה פליגי ר"ל היכי מוקי ליה לקרא בלאחר כפרה. והכי פירושא ודילמא לבני תלמודא נמי מספקא להו פלוגתא דר"י ור"ל צמאי כי היכי דמספקא ליה לרידי אי צקודס אי צבלאחר אי צתרווייהו וכי פריך בעל התלמוד לרבי יוחנן נמי והא כתיב מחטאתו ונסלח לו ומשני ליה בכזית ומחצה בלשון אס"ל פריך ליה ומשני ליה והכי קאמר מחטאתו ונסלח לו צקודס הפרשה אכל השתא קשיא לן אס"ל צהך צעיא דרצינא צקודס הפרשה נמי פליגי ואר"י יוחנן חייב שתיים ר' יוחנן היכי מוקי לקרא דמחטאתו ונסלח לו ושני ליה בכזית ומחצה והכי קמשני אפי' אס"ל דקודס הפרשה לחודה פליגי אי נמי צתרווייהו פליגי איכא לאוקומא צכזית ומחצה ולר"ל נמי כי פריך ליה תלמודא הכתיב על חטאתו והציא ושני ליה בעל התלמוד בלאחר כפרה לעולם ספוקי מספקא ליה צמאי פליגי כלדידי וצבת"ל פריך ומשני והכי קאמר אס"ל בלאחר הפרשה נמי פליגי דבלאחר הפרשה פטר ליה צחד קרבן דהשתא ליכא לאוקומא לקרא דמחייב בלאחר הפרשה ר"ל היאך מוקי ליה להאי קרא כלומר צמאי מוקי ליה ושני ליה אפילו אס תמאא לומר בלאחר הפרשה פליגי איכא לאוקמי בלאחר כפרה. ורוב התלמידים שגו בצטיה וזו ודימו דהאי דהכי מוקי לה לקרא צכזית ומחצה וחצרו היכי מוקי ליה לקרא בלאחר כפרה לשון קושיא הוא ולפרושי כמו מ"ט והוצרכו לשבש את הספרים ולמחוק הו"ו דואת"ל ^(א) קמא ולהגיה קאמרין ולהגיה על קודס לאחר ועל לאחר קודס ואין שיטת התלמוד כפי סוגייתם: **למ"ד אשם ודאי לא צעי ידיעה**. פלוגתא דר"ט ור"ע היא צכריתות צפ' דס שמיטה (דף כג). ר"ע מחייב על ספק מעילות אשם תלוי. ופ"י היו לפניו שתי תמיכות א' של קדש וא' של חולין ואכל אחת מהן ואס יודע איזו אכל מציא אשם תלוי ומודה ר"ע שאינו מציא את מעילתו כלומר אינו משלם קרן וחומש עד שידוע לו ויציא עמה אשם מעילות ודאי כי היכי דאשם תלוי דשאר עבירות דספק כרת אינו מכפר כפרה גמורה וכשיודע לו דודאי חטא מציא חטאת אף זה כשיודע לו יחזור ויציא אשם ודאי ר"ט אומר מה לזה מציא שמי אשמות ולא דמי לאשם תלוי דספק חטאת ^{*} דהתם ספקין איל ודאי נקבה הלכך כי ממידע ליה צעי לאתויי נקבה אבל זה ששניהם מין אחד כדאמר התם שממין שמציא על הודע מציא על לא הודע שזה איל וזה איל יציא קרן וחומש ויציא איל ויאמר אס ודאי מעלתי וז מעילמי וזו אשמי ואס ספק שלא עמיד ספקי להודע לי אשם זה יהיה אשם תלוי והקדש זה לנדבה ולכי ממידע ליה לא צעי לאתויי אשם אחרינא. אלמא לא צעי ידיעה צתחילה צאשם ודאי קודם הצאת כפרתו דהא לא איתידע ליה כי אחייה ומכפר עליה: **אשם ודאי**. כל אשמות קריין אשם ודאי חוץ מאשם תלוי שהוא צא על לא הודע וכן שלשה הצדין על חטא אשם מעילות אשם גזילות אשם שפחה מרופה:

עא:

כלל גדול פרק שביעי שבת

מכלל דרישא. דאמר חייב: מין אחד וסמחוי אחד. צתמיה: **סהיה** לו ידיעה. צין שני חלאי שיעור ואיצטרך לאשמעינן דליצטרפו דס"ד אמנא הואיל וצשיעורין שלמים חלוקין לחטאות הכא נמי לא ליצטרפו קמ"ל דהתם הוה ידיעה אבל ידיעת חצי שיעור לאו ידיעה היא:

רבן גמליאל היא דאמר. לקמן צפרק הצונה אין ידיעה לחצי שיעור: **וחזר ונודע** לו. לקמן צעי ליה אי קודס שהפריש קרבן על ידיעה ראשונה וקסבר ידיעות מחלקות לחטאות ואע"פ שלא היתה ידיעה צין אכילה לאכילה או לאחר הפרשה וקסבר הפרשות מחלקות. והא דלציי ורבא דאמר לעלי^א ונודע לו על אחת מהן וחזר ואכל כו' אלמא דחדא הוא דמחייב אי סצירא להו פלוגתא דר' יוחנן וריש לקיש צקודס הפרשה אינהו דאמור כריש לקיש אי נמי סצירא להו דלאחר הפרשה פליגי ואינהו דאמור קודס הפרשה נודע על השני וצברי הכל אין חלוקין לחטאות: **על חטאתו והציא**. והציא קרבנו שעירת עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא (ויקרא ד) משמע על כל חטאת וחטאת יציא: **מחטאתו ונסלח לו**. אפי' לא הציא אלא על קמ"ל.

כיון ^(א) דהאי חצי זית עם זית קמא שייך צתר ידיעה קמייאת והוה כאליו נודע לו על הכל דהא אי הוה מיימי קרבן הוה מיכפר צהדיה ^(א) [וצית] בלא שום ידיעה דפחות מכשיעור לא חשיב אבל כזית לא מיכפר בלא ידיעה הלכך כי לא איתידע ליה צהדיה אלא זה אחר זה הוה ידיעות מחלקות: **דאיתידע ליה**. על השני קודס שהפריש קרבן על ידיעה הראשונה פליגי: **אדמוקים לאחר כפרה**. כי פרכינן לעיל לריש לקיש הא כתיב על חטאתו והציא ואוקימנא שיטתיה דתלמודא בלאחר כפרה לוקמא בלאחר הפרשה אבל השתא דאוקימנא בלאחר כפרה ש"מ דפשיטא לבני היציצה שסדרו בגמ' דלאחר הפרשה נמי פטר ריש לקיש: הכי גרסינן צספרים ישנים ודילמא ספוקי **מספקא**

לכו ואס"ל קאמר אס סתמא לומר קודם הפרשה פליגי רבי יוחנן היכי מוקי ליה לקרא בלאחר כפרה. והכי פירושא ודילמא לבני תלמודא נמי מספקא להו פלוגתא דר"י ור"ל צמאי כי היכי דמספקא ליה לרידי אי צקודס אי צבלאחר אי צתרווייהו וכי פריך בעל התלמוד לרבי יוחנן נמי והא כתיב מחטאתו ונסלח לו ומשני ליה בכזית ומחצה בלשון אס"ל פריך ליה ומשני ליה והכי קאמר מחטאתו ונסלח לו צקודס הפרשה אכל השתא קשיא לן אס"ל צהך צעיא דרצינא צקודס הפרשה נמי פליגי ואר"י יוחנן חייב שתיים ר' יוחנן היכי מוקי לקרא דמחטאתו ונסלח לו ושני ליה בכזית ומחצה והכי קמשני אפי' אס"ל דקודס הפרשה לחודה פליגי אי נמי צתרווייהו פליגי איכא לאוקומא צכזית ומחצה ולר"ל נמי כי פריך ליה תלמודא הכתיב על חטאתו והציא ושני ליה בעל התלמוד בלאחר כפרה לעולם ספוקי מספקא ליה צמאי פליגי כלדידי וצבת"ל פריך ומשני והכי קאמר אס"ל בלאחר הפרשה נמי פליגי דבלאחר הפרשה פטר ליה צחד קרבן דהשתא ליכא לאוקומא לקרא דמחייב בלאחר הפרשה ר"ל היאך מוקי ליה להאי קרא כלומר צמאי מוקי ליה ושני ליה אפילו אס תמאא לומר בלאחר הפרשה פליגי איכא לאוקמי בלאחר כפרה. ורוב התלמידים שגו בצטיה וזו ודימו דהאי דהכי מוקי לה לקרא צכזית ומחצה וחצרו היכי מוקי ליה לקרא בלאחר כפרה לשון קושיא הוא ולפרושי כמו מ"ט והוצרכו לשבש את הספרים ולמחוק הו"ו דואת"ל ^(א) קמא ולהגיה קאמרין ולהגיה על קודס לאחר ועל לאחר קודס ואין שיטת התלמוד כפי סוגייתם: **למ"ד אשם ודאי לא צעי ידיעה**. פלוגתא דר"ט ור"ע היא צכריתות צפ' דס שמיטה (דף כג). ר"ע מחייב על ספק מעילות אשם תלוי. ופ"י היו לפניו שתי תמיכות א' של קדש וא' של חולין ואכל אחת מהן ואס יודע איזו אכל מציא אשם תלוי ומודה ר"ע שאינו מציא את מעילתו כלומר אינו משלם קרן וחומש עד שידוע לו ויציא עמה אשם מעילות ודאי כי היכי דאשם תלוי דשאר עבירות דספק כרת אינו מכפר כפרה גמורה וכשיודע לו דודאי חטא מציא חטאת אף זה כשיודע לו יחזור ויציא אשם ודאי ר"ט אומר מה לזה מציא שמי אשמות ולא דמי לאשם תלוי דספק חטאת ^{*} דהתם ספקין איל ודאי נקבה הלכך כי ממידע ליה צעי לאתויי נקבה אבל זה ששניהם מין אחד כדאמר התם שממין שמציא על הודע מציא על לא הודע שזה איל וזה איל יציא קרן וחומש ויציא איל ויאמר אס ודאי מעלתי וז מעילמי וזו אשמי ואס ספק שלא עמיד ספקי להודע לי אשם זה יהיה אשם תלוי והקדש זה לנדבה ולכי ממידע ליה לא צעי לאתויי אשם אחרינא. אלמא לא צעי ידיעה צתחילה צאשם ודאי קודם הצאת כפרתו דהא לא איתידע ליה כי אחייה ומכפר עליה: **אשם ודאי**. כל אשמות קריין אשם ודאי חוץ מאשם תלוי שהוא צא על לא הודע וכן שלשה הצדין על חטא אשם מעילות אשם גזילות אשם שפחה מרופה:

צעל

דשמעתא לדברי הכל לאחר כפרה דראשון. נודע לו השני צריך חטאת שניה. והא סברא דרבה ואביי בגריה, פליגא אתרווייהו, דהא אוקימנא דלתרווייהו לר' יוחנן ולר"ל כשנודע לו לאחר שנתכפר על הראשון צריך חטאת שניה, ורבה אמר אבל ב' יוחי חלב בהעלם אחר נודע לו על אחד מהן, חזר ואכל כזית אחד בהעלמו של שני, הביא קרבן על הראשון, ראשון ושני נתכפר, (הזה) [נהג] ודאי אם נודע לו על השני אחר שנתכפר על הראשון אינו חייב על השני קרבן אחר שכבר נתכפר בגריה עם הראשון, ודאביי עדיפא מדברא. וקו"ל כותחיהו דאינהו בתראי. אמר עולא לדברי האומר אשם ודאי לא צעי ידיעה בתחילה, **בעל ח' בעילות שפחה חרופה**, אינו חייב אלא אחת. עיקר זה בברייתא במשנת פרק ד' מחוסרי כפרה (כדירות ט) אילו מביאין קרבן על

מסורת הש"ס

א) לקמן קה. וקה. וש"ן,
ב) [לקמן דל. א] (א [סס],
ד) [ע"ה], א) [קס"ג],
ו) [צ"ק קס"ג].

תורה אור השלם

1 או הודע אליו חטאתו אשר חטא והביא קרבנו שעירת עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא:
ויקרא ד כח
2 זאת כל חלבו וקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים ובפר עליו הבזקן מחטאתו ונסלח לו:
ויקרא ד כ

הגהות הב"ח

א) גפ' ספוקי מספקא להו ואס מיימי וכו' הפרשה פליגי ר' יוחנן כ"ל ויתבה צה נמחק:
ב) רש"י ד"ה קא משמע לן דהאי כ"ל ויתבה כיון נמחק:
ג) ד"ה הכי גביה וכו' ולמחוק הו"ו דאם תמצי לומר קאמר ולהגיה:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה למ"ד אשם ודאי וכו' דהתם ספקי איל. עין מגילא סתמא ד ס"ק ח:

הגהות הגר"א

[א] 'ותב' ד"ה מלך. מדברי שנים נלמד ט"ו. י"ב אבל הוא יצי יוסי (ויכ"כ ה"ח"ט והנצ"ן) צחזיוני דלא כרש"ל) דצעי ידיעה צתמא צממ"ש [צכיתות ו' צ'ן] מודה ר"י צתחוסך כפרה מ"ט התם צעי צנבא ידיעה כו' וצמא מחולק עם ר"י ודאי:

רב נסים גאון

אמר עולא למאן דאמר אשם ודאי לא צעי ידיעה בתחילה. משכחת לה במסכת כדירות בפרק דם שחיטה (דף כב) אמר ר' טרפון ומה לזה מביא ב' אשמות, אמר לו ר' עקיבא נראין דברין במעילה כו'. ובגמרא גרסי אמר רבא מדברי שניהם לנמור אשם ודאי לא צעי ידיעה בתחילה. ומכלל זו הדימורא לנמור ר' מי שחולק על ר"ע ור' טרפון דברבי הוה סובר אששם ודאי בעי ידיעה בתחילה, והא האשם נידון בחטאת מה חטאת עבינן ידיעה בתחילה אף אשם ודאי נמי בעי ידיעה בתחילה.

רבינו הגנאל (המשך)

ונודע לו על כזית ולא נודע לו על מחצה, וחזר ואכל [וצין] זית אחד בהעלמו של שני, מזה דיתא לצטרף עם חצי זית הראשון ויתחייב, קמ"ל מחטאתו, אם כבר נתכפר מקצת מחטאתו פטור בנשאר. ור"ל היא על חטאתו והביא מיביע ליה כשנודע לו על כזית אחד ובפר עליו, ולאחר שנתכפר לו [ונודע לו] על כזית השני, כגון זה מודה ר"ל דצריך קרבן. והא דרב [אשין] דרבינא לא מוכחא בהדיא במאי פליגי, מיהו סוגיא דשמעתא לדברי הכל לאחר כפרה דראשון. נודע לו השני צריך חטאת שניה. והא סברא דרבה ואביי בגריה, פליגא אתרווייהו, דהא אוקימנא דלתרווייהו לר' יוחנן ולר"ל כשנודע לו לאחר שנתכפר על הראשון צריך חטאת שניה, ורבה אמר אבל ב' יוחי חלב בהעלם אחר נודע לו על אחד מהן, חזר ואכל כזית אחד בהעלמו של שני, שכבר נתכפר בגריה עם הראשון, ודאביי עדיפא מדברא. וקו"ל כותחיהו דאינהו בתראי. אמר עולא לדברי האומר אשם ודאי לא צעי ידיעה בתחילה, **בעל ח' בעילות שפחה חרופה**, אינו חייב אלא אחת. עיקר זה בברייתא במשנת פרק ד' מחוסרי כפרה (כדירות ט) אילו מביאין קרבן על